

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. ректора ЗВО

Вікторія ПЕТРУШЕНКО

31 серпня 2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Завідувач кафедри

філософії та суспільних наук

проф. ЗВО Святослав ЧЕРКАСОВ

31 серпня 2023 р.

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Економічна теорія»

Спеціальність	226 Фармація, промислова фармація
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПІ «Фармація, промислова фармація», 2022
Навчальний рік	2023-2024
Кафедра	філософії та суспільних наук
Лектор	доп. ЗВО, к.екоп.н. Тетяна БАКАР доп. ЗВО, к.пед.п Івасюк МАРЧУК
Контактна інформація	philosophy@vnu.edu.ua, вул. Стуса, 2 (навчальний корпус №2) 10432 673943
Укладач силібусу	ст. зикл. ЗВО Наталія ІВАНОВА

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Вибіркова
Код дисципліни в ОПП та місце дисципліни в ОПП	ВКЗ, складова циклу дисциплін загальної підготовки
Курс/семестр	5 курс (IX семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	90 годин / 3 кредити ЄКТС
Кількість змістових модулів	1
Структура дисципліни	Лекції – 4 год. Практичні заняття – 8 год. Самостійна робота – 78 год.
Мова викладання	українська
Форма навчання	заочна. При встановленні законодавством надзвичайних ситуацій форма проведення занять може бути змінена на змішану

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. Навчальна дисципліна «*Основи економічних теорій*» відіграє важливу роль в освіті сучасного лікаря, оскільки дає можливість оволодіти економічними знаннями, навчитися швидко орієнтуватися в економічних процесах, оперативно приймати раціональні самостійні рішення, поєднувати гуманістичні та економічні інтереси. Вивчення дисципліни сприяє формуванню сучасного економічного мислення та свідомості майбутніх медиків, оволодінню ними економічною культурою, досягненню відповідного вимогам часу не тільки рівня теоретичних знань, але й практичних навичок та вміння господарювання.

Передреквізити. Для успішного засвоєння дисципліни студенту необхідні знання, отримані в процесі вивчення наступних дисциплін загальної підготовки в середній загальноосвітній школі: «Людина і світ», «Громадянська освіта», «Основи правознавства», «Основи здоров'я».

Мета курсу та його значення для професійної діяльності є формування у студентської молоді основ наукового економічного світогляду, який би забезпечив рівні для фахівців з вищою медичною освітою стартові можливості свідомих дій в економічному житті суспільства. В сучасних умовах ринкової економіки формування нового типу економічного мислення набуває надзвичайно нового значення. Адже випускники вищої школи – майбутні лікарі повинні застосовувати отримані ними знання з економічної теорії на практиці в повсякденному житті і професійній діяльності, здійснювати вірних рішень, володіти економічною культурою.

Постреквізити. В процесі вивчення дисципліни набуваються знання, необхідні для успішного засвоєння соціально-гуманітарних дисциплін, які забезпечують подальшу підготовку студентів-медиків: «Філософія», «Історія України та української культури», «Соціологія та медична соціологія», «Політологія», а також з такими дисциплінами та курсами за вибором, які забезпечують подальшу підготовку студентів-медиків: «Економіка та фінансування галузі охорони здоров'я», «Маркетинг в медицині та фармації», «Статистика в охороні здоров'я», «Страхові відносини в охороні здоров'я», «Управління проєктами у сфері медицини та фармакології», «Безпека життєдіяльності», «Основи біоетики та біобезпеки», «Соціальна медицина, громадське здоров'я», «Медичне право України», «Охорона праці в галузі», що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та

застосування отриманих знань, умінь та навичок в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

3. Результати навчання:

формування культури особистості, майбутнього лікаря на засадах гуманізму та загальнолюдських цінностей, за умов оволодіння базовим набором загальних та спеціальних компетентностей, теоретико-методологічними знаннями з дисципліни та практичними вміннями і навичками

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

- розуміти економічні категорії, механізм дії економічних законів, особливості розвитку економічних процесів у суспільному житті в умовах ринку, соціально-економічні проблеми людського суспільства;
- визначати сутність економічних процесів і явищ економічної системи, її структурних складових, господарського механізму та ринку як форми організації суспільного виробництва;
- трактувати економічні закони та вирізняти основні категорії;
- розраховувати основні показники господарської діяльності закладів охорони здоров'я;
- застосовувати отримані знання з економічної теорії в повсякденному житті і професійній практиці, здійснювати правильний економічний вибір;
- сформувати сучасний економічний тип мислення, реалізовувати на практиці сучасні методи економічного аналізу діяльності закладів охорони здоров'я, як основи ефективного використання матеріальних, трудових та фінансових ресурсів галузі.

4. Зміст та логістика дисципліни

Модуль 1. Основи економічних теорій	2 семестр 90 год/3 кредити	Лекції №№1–2 Практичні заняття №№1-4 Теми для самостійного опрацювання №№1-5
---	----------------------------------	--

Дисципліна включає 16 тем, 1 модуль.

- Тема 1. Предмет і метод економічної теорії
- Тема 2. Науково-технічний прогрес і становлення нового типу економічного зростання
- Тема 3. Людина в системі суспільного виробництва
- Тема 4. Товарна організація виробництва
- Тема 5. Теорія вартості і капіталу
- Тема 6. Підприємництво. Основи маркетингу
- Тема 7. Підприємство, затрати і результати його діяльності. Ціноутворення і ціни в умовах ринку
- Тема 8. Виробничі фонди підприємства. Шляхи підвищення ефективності їх використання в охороні здоров'я
- Тема 9. Трудові відносини та заробітна плата
- Тема 10. Зайнятість і соціальний захист населення. Ринок робочої сили. Система оплати праці в охороні здоров'я. Доходи населення
- Тема 11. Ринкова система та механізм її регулювання. Охорона здоров'я в умовах ринку
- Тема 12. Об'єкт макроекономіки та її показники
- Тема 13. Фінансово-кредитна система. Фінансування охорони здоров'я в Україні
- Тема 14. Управління економікою. Менеджмент в охороні здоров'я
- Тема 15. Відтворення та економічне зростання в умовах НТП
- Тема 16. Світове господарство. Місце України в світові економіці.

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів дисципліни.

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми та засвоєння наступних практичних навичок:

1. орієнтуватися в різних напрямках, течіях і школах економічної науки, пов'язувати теоретичні ідеї з практикою економічного життя суспільства, професійною діяльністю в галузі медицини та охорони здоров'я, сучасними проблемами суспільства;
2. трактувати економічні закони та вирізняти основні категорії;
3. вміти об'єктивно, на наукових засадах оцінювати стан та розвиток суспільства;
4. застосовувати отримані знання з економічної теорії в повсякденному житті і професійній практиці, пояснювати правильний економічний вибір;
5. розраховувати основні показники господарської діяльності закладів охорони здоров'я;
6. реалізовувати на практиці сучасні методи економічного аналізу діяльності закладів охорони здоров'я як основи ефективного використання матеріальних, трудових та фінансових ресурсів галузі.

На практичних заняттях студенти доповідають, дискутують, обґрунтовано відстоюють свої погляди та позиції, формулюють висновки до опрацьованої теми та розв'язують завдання.

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять, вивчення тем для самостійної позааудиторної роботи, підготовка презентацій, таблиць, схем, опрацювання наукової літератури та написання оглядів з наданих тем. Контроль засвоєння тем самостійної поза аудиторної роботи здійснюється на заняттях та підсумковому контролі з дисципліни.

Тематичні плани лекцій, календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної позааудиторної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті університету.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра філософії та суспільних наук /Студенту/Очна форма навчання/ *Фармація, промислова фармація* / 1 курс /Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії>.

Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX<mailto:s000XXX@vnmu.edu.ua>@vnmu.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, електронне опитування
Залік по завершенню 2 семестру	Згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc(2021).pdf)

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc\(2021\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc(2021).pdf))

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 122 до 200 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 200-бальною шкалою): Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180–200	A	відмінно	зараховано
170–179,99	B	добре	
160–169,99	C	добре	
141–159,99	D	задовільно	
122–140,99	E	задовільно	
0–121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–121,99	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика навчальної дисципліни/курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім. М. І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки безпеки проводиться на першому практичному занятті викладачем. Проведення інструктажу реєструється в Журналі інструктажу з техніки безпеки.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять.

Студент повинен бути підготовленим до практичного заняття, тестові завдання до поточної теми мають бути розв'язані, схеми та таблиці заповнені.

На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнівся більше, ніж на 15 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

Студент повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача; при виконанні завдань робоче місце має зберігатись у порядку.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки під час електронного тестування або опитування та під час виконання пошукових і групових завдань.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc\(2021\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc(2021).pdf)) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті університету <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра філософії та суспільних наук) своєму чи черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент має пройти тестування та письмово чи усно відповісти на питання до теми заняття. Відпрацювання пропущених лекцій здійснюється після надання конспекту лекційного матеріалу, або написання реферату, чи підготовки власної презентації з теми пропущеної лекції.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc\(2021\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc(2021).pdf)). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та лекцій та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали у курсах за вибором не передбачені.

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є **Microsoft Team**, **Google Meets**. Порядок проведення практичних занять та лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри на сайті університету (<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії> / Студенту).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

8. Навчальні ресурси

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії>/ Студенту. Консультації проводяться два рази на тиждень згідно графіку консультацій.

9. Розклад та розподіл груп по викладачам опублікований на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії/> Студенту).

Силабус з дисципліни «Економічна теорія» обговорено та затверджено на засіданні кафедри філософії та суспільних наук (протокол №1, від «30» серпня 2023 року)

Відповідальний за курс

Тетяна ВАКАР

Завідувач кафедри

Святослав ЧЕРКАСОВ